

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 18Sas/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0924100772
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Smajdová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0924100772.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Renátou Smajdovou v právnej veci žalobcu: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Peter Majerník, advokát, so sídlom Werferova 1, 040 11 Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 – 10, 813 63 Bratislava 1, o preskúmanie rozhodnutí generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 641 208 6318 0 – I. zo dňa 13.08.2024, č. 641 208 6318 0 – II. zo dňa 13.08.2024 a č. 641 208 6318 0 – III. zo dňa 13.08.2024, takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X – I. zo dňa 13.08.2024 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – I. zo dňa 03.04.2024 a vec vracia Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie.

II. Zrušuje rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X – II. zo dňa 13.08.2024 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – II. zo dňa 03.04.2024 a vec vracia Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie.

III. Zrušuje rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X – III. zo dňa 13.08.2024 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – III. zo dňa 03.04.2024 a vec vracia Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie.

IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

I.
Administratívne konanie

1. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X – I. zo dňa 13.08.2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie I.“) na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – I. zo dňa 03.04.2024 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie I.“), ktorým bol priznaný invalidný dôchodok žalobcovi od 07.03.2012 v sume 205,- € mesačne a zvýšený od 01.01.2013 na sumu 210,90 € mesačne.

2. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X – II. zo dňa 13.08.2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie II.“) na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – II. zo dňa 03.04.2024 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie II.“), ktorým bol zvýšený invalidný dôchodok žalobcu od 22.10.2013 na sumu 248,60 € mesačne, od 01.01.2014 na sumu 253,10 € mesačne, od 01.01.2015 na sumu 255,80 € mesačne, od 01.01.2016 na sumu 256,80

€ mesačne, od 01.01.2017 na sumu 260,80 € mesačne, od 01.01.2018 na sumu 264,90 € mesačne, od 01.01.2019 na sumu 271,80 € mesačne, od 01.01.2020 na sumu 279,70 € mesačne, od 01.01.2021 na sumu 287,- € mesačne.

3. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.08.2023 na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23.05.2023, ktorým bol zvýšený invalidný dôchodok žalobcu od 13.09.2021 na sumu 589,20 € mesačne, od 01.01.2022 na sumu 596,90 € mesačne a od 01.01.2023 na sumu 667,40 € mesačne. Na základe žalobcom podanej správnej žaloby Správny súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 14Sas/5/2023 zo dňa 29.11.2024 zrušil predmetné rozhodnutia a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/42/2025 zo dňa 15.08.2025 bola zamietnutá kasačná sťažnosť podaná žalovanou proti rozsudku správneho súdu z 29.11.2024.

4. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X – III. zo dňa 13.08.2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie III.“) na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – III. zo dňa 03.04.2024 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie III.“), ktorým bol zvýšený invalidný dôchodok žalobcu od 13.09.2021 na sumu 589,20 € mesačne, od 01.01.2022 na sumu 596,90 € mesačne, od 01.01.2023 na sumu 667,40 € mesačne, od 01.07.2023 na sumu 738,20 € mesačne.

5. Žalovaná v podstatnej časti odôvodnenia napadnutých rozhodnutí I., II. a III. (pozn. súdu – obdobne ako v skoršom rozhodnutí z 15.08.2023, ktoré už bolo predmetom správneho súdneho prieskumu) uviedla:

- K námietkam nesprávneho započítania hrubých zárobkov (vymeriavacích základov) za roky 1995, 1996 a 2011 a tým aj nesprávneho určenia osobných mzdových bodov za roky 1995, 1996 a 2011 uviedla, že hrubé zárobky (vymeriavacie základy) boli na nárok na invalidný dôchodok a určenie jeho sumy započítané podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia a evidenčného listu dôchodkového poistenia, ktoré vystavili a ich správnosť potvrdili zamestnávateľa.

- Poukázala na ust. § 149 ods. 1 a § 150 ods. 1 vyhlášky č. 149/1988 Zb. k povinnosti zamestnávateľa viesť evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia, na ust. § 19 ods. 1 a § 22 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z. účinného do 31.12.2003 o vykazovaní a odvádzaní poisťného zamestnávateľom a na ust. § 232 ods. 1 a § 232 ods. 2 písm. d) zákona č. 461/2003 Z. z. účinného od 01.01.2004 o povinnosti zamestnávateľa viesť evidenciu zamestnanca na účely sociálneho poistenia a údajov v nej vykazovaných.

- Zdôraznila, že podľa právnej úpravy účinnej do 31.12.2003 zamestnávateľ vykonával zrážku poisťného, ktorú boli povinní platiť zamestnanci a zamestnávateľ z vymeriavacieho základu zamestnancov, súhrnne za všetkých zamestnancov. V nadväznosti na to vo vzťahu k mesačným výkazom poisťného predloženým zamestnávateľom IMACO spol. s r. o. za obdobie 01/1995 až 04/1995 (v ktorých bola uvedená sumárna výška odvodov na sociálne poistenie za jednotlivé mesiace s počtom zamestnancov v rozpätí 46-50) a k mesačným výkazom poisťného predloženým zamestnávateľom KRESA spol. s r. o. za obdobie o. i. 01/1996 až 10/1996 (v ktorých bola uvedená sumárna výška odvodov na sociálne poistenie za jednotlivé mesiace s počtom zamestnancov v rozpätí 14-31), žalovaná uviedla, že nedisponuje údajmi o vymeriavacích základoch a odvodoch na sociálne poistenie za jednotlivých zamestnancov z výkazov poisťného do 31.12.2003 a z uvedeného dôvodu za rok 1995 a 1996 nie je možné potvrdiť výšku vymeriavacích základov zamestnancov spoločnosti IMACO spol. s r. o. a KRESA spol. s r. o.

- Uviedla, že za obdobie od 01.01.1995 do 30.04.1995 bol evidenčný list dôchodkového zabezpečenia žalobcu vystavený zamestnávateľom IMACO spol. s r. o. s vymeriavacím základom v sume 17.688,- Sk. Tiež uviedla, že podľa predložených výplatných pásov za rok 1995 od zamestnávateľa IMACO spol. s r. o. bol hrubý zárobok preukázateľne vyšší ako hrubý zárobok na evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia, pričom nie je možné u zaniknutého zamestnávateľa zabezpečiť vystavenie opravného evidenčného listu a z uvedeného dôvodu bol v prvostupňovom rozhodnutí žalobcovi započítaný hrubý zárobok za obdobie od 01.01.1995 do 30.04.1995 vo výške 29.725,- Sk podľa predložených výplatných pásov.

- Uviedla, že za obdobie od 01.01.1996 do 31.10.1996 bol evidenčný list dôchodkového zabezpečenia žalobcu vystavený zamestnávateľom KRESA spol. s r. o. s vymeriavacím základom v sume 66.612,- Sk, ktorý hrubý zárobok (vymeriavací základ) bol žalobcovi zhodnotený pre výpočet invalidného dôchodku. Pričom žalovaná neprihliadala k žalobcom predloženému potvrdeniu o zdaniteľných príjmoch od označeného zamestnávateľa, podľa ktorého mal žalobca dosahovať v rozhodnom období hrubý príjem vyšší ako bol uvedený v evidenčnom liste (pozn. za obdobie 01/1996 až 10/1996 hrubý príjem v sume 85.584,- Sk), a to s odôvodnením, že takéto potvrdenie je vyhotovované pre účely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a nie pre účely zákona č. 461/2003 Z. z.

- Uviedla, že za obdobie od 01.01.2011 do 08.05.2011 bol evidenčný list dôchodkového poistenia žalobcu vystavený zamestnávateľom D. E. - ZET s vymeriavacím základom v sume 2.722,36 €, ktorý hrubý zárobok (vymeriavací základ) bol žalobcovi zhodnotený pre výpočet invalidného dôchodku. Pričom žalovaná neprihliadala k žalobcom predloženému potvrdeniu o zdaniteľných príjmoch od označeného zamestnávateľa, podľa ktorého mal žalobca dosahovať v rozhodnom období hrubý príjem vyšší ako bol uvedený v evidenčnom liste (pozn. za obdobie 01/2011 až 05/2011 hrubý príjem v sume 3.090,60 €), a to s odôvodnením (obdobne ako v prípade príjmov za rok 1996), že takéto potvrdenie je vyhotovované pre účely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a nie pre účely zákona č. 461/2003 Z. z.. Zároveň žalovaná na podporu správnosti svojich záverov o ustálení vymeriavacieho základu žalobcu v rozhodnom období od tohto zamestnávateľa na úrovni podľa evidenčného listu uviedla, že uvedenú výšku vymeriavacieho základu potvrdila pobočka Sociálnej poisťovne v Košiciach listami z 02.01.2015 a z 13.05.2015 podľa predložených mesačných výkazov poistného a príspevkov.

- Žalovaná s poukazom na to, že zamestnávateľ mal povinnosť uvádzať v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia hrubé zárobky podľa právnej úpravy účinnej do 31.12.2003 a v evidenčných listoch dôchodkového poistenia vymeriavacie základy podľa úpravy účinnej od 01.01.2004, dôvodili ustálenie hrubých zárobkov (vymeriavacích základov) žalobcu podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia/poistenia (zjavne od zamestnávateľa KRESA spol. s r. o. v období 01/1996–10/1996 a od zamestnávateľa D. E. - ZET v období 01/2011–05/2011) tým, že podľa žalovanej „evidenčný list dôchodkového zabezpečenia/poistenia je rozhodujúcim podkladom pre rozhodovanie o dôchodkových nárokoch, pretože obsahuje údaje, podľa ktorých sa určuje nárok na dôchodok a vypočítava sa jeho výška. Evidenčný list je dôkazným prostriedkom – súkromnou listinou, ktorej obsah môže meniť len subjekt, ktorý ho vydal (zamestnávateľ). Sociálna poisťovňa v prípade existujúceho zamestnávateľa, prípadne jeho právneho nástupcu, nemá zo zákona kompetenciu meniť, upravovať alebo opravovať evidenčné listy, teda hodnotiť získané nároky iným spôsobom než ako sú uvedené na evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia/poistenia.“

- K námietke nesprávneho určenia dôchodkového veku žalovaná uviedla, že ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, k 07.03.2012 bol dôchodkový vek určený podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. dovŕšením 62 rokov veku dňom 08.12.2026 a bol podľa žalovanej určený správne podľa právnych predpisov platných v čase vzniku nároku na dôchodkovú dávku.

II.

Súdne konanie

6. Žalobca sa správnou žalobou doručenou Správneému súdu v Košiciach dňa 08.12.2024 domáha zrušenia napadnutých rozhodnutí I. až III. v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami I. až III., ako aj vrátenia veci na ďalšie konanie. V podstatnej časti svojej žalobnej argumentácie žalobca uviedol nasledovné námietky:

- S poukazom na skoršie rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 10Sa/16/2021 zo dňa 23.05.2022 a v ňom uloženú povinnosť žalovanej rešpektovať právny názor Najvyššieho súdu SR v zmysle jeho rozsudku sp. zn. 7So/56/2016 zo dňa 30.05.2018 a vysporiadať sa so všetkými námietkami žalobcu týkajúcimi sa tvrdeného nesprávneho výpočtu osobného mzdového bodu za roky 1995, 1996 a 2011, namieta, že žalovaná sa uvedeným neriadila a v napadnutých rozhodnutiach sa nevysporiadala s namietaným nesprávnym výpočtom osobného bodu žalobcu za roky 1995, 1966 a 2011, čím sú jej rozhodnutia nepreskúmateľné.

- Namíeta, že žalovaná dospela k nesprávnemu výpočtu osobného mzdového bodu za rok 1995, keď pri jeho určení vychádzala z nesprávneho vymeriavacieho základu, nakoľko vychádzala zo zárobku žalobcu uvedenom v osobnom liste dôchodkového poistenia a nie zo zárobku podľa výplatných pásov.

- Namíeta, že žalovaná dospela k nesprávnemu výpočtu osobného mzdového bodu za rok 1996, keď pri jeho určení vychádzala z nesprávneho vymeriavacieho základu, nakoľko vychádzala zo zárobku žalobcu v období 01.01.1996 až 31.10.1996 vo výške 66.612,- Sk uvedenom v osobnom liste dôchodkového poistenia a nie zo zárobku uvedeného v potvrdení o zdaniteľnej mzde vo výške 85.584,- Sk.

- Namíeta, že žalovaná dospela k nesprávnemu výpočtu osobného mzdového bodu za rok 2011, keď pri jeho určení vychádzala z nesprávneho vymeriavacieho základu, nakoľko vychádzala zo zárobku žalobcu vo výške 2.722,36 € uvedenom v osobnom liste dôchodkového poistenia a nie zo zárobku uvedeného v potvrdení o zdaniteľnej mzde vo výške 3.090,60 €.

- Žalobca namíeta nedostatočné úvahy žalovanej pri hodnotení dôkazov pre ustálenie výšky vymeriavacích základov žalobcu, konkrétne evidenčných listov a potvrdení o zdaniteľných príjmoch. Zdôrazňuje, že podkladom pre výpočet vymeriavacieho základu nie je evidenčný list ako to uvádza žalovaná ale úhrn vymeriavacích základov, z ktorých bolo platené poistné. Tiež zdôrazňuje, že pre žalovanú nemôže byť problém dopracovať sa k výške vymeriavacieho základu na základe jej dostupných údajov o zaplatenom poistnom podľa evidencie prijatých platieb u konkrétneho poistenca.

- Ďalej žalobca namíeta nesprávne stanovenie dôchodkového veku pri výpočte výšky invalidného dôchodku, keď v rozpore s platnou právnou úpravou žalovaná uvádza hranicu dovŕšenia dôchodkového veku ako 62 rokov, pričom dôchodkový vek žalobcu je 63 rokov a 8 mesiacov, a správne má byť preto dátum jeho dovŕšenia ustálený dňom 08.08.2028 a nie dňom 08.12.2026 ako uvádza žalovaná.

7. Žalovaná vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 13.01.2025 zotrvala na správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia a žalobu navrhla ako nedôvodnú zamietnuť.

8. Žalobca repliku nepodal.

9. Na pojednávaní konanom dňa 30.12.2025 účastníci a ich zástupcovia zotrvali na svojich doterajších stanoviskách.

III.

Relevantná právna úprava

10. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu vydania preskúmaných rozhodnutí (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“):

- Podľa § 63 ods. 1 prvá veta zákona o sociálnom poistení, priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak.

- Podľa § 62 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu a všeobecného vymeriavacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

- Podľa § 61 zákona o sociálnom poistení, osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

- Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

- Podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

- Podľa § 73 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

- Podľa § 112 ods. 1, písm. a) zákona o sociálnom poistení, dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky späťne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky späťne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka priznala v nižšej sume, ako patrí.

- Podľa § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

- Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

- Podľa § 196 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

- Podľa § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

IV.

Posúdenie veci správnym súdom

11. Správny súd v Košiciach po zistení, že ide o žalobu v sociálnej veci podľa § 199 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), žaloba spĺňa náležitosti (§ 202 ods. 1 a 2 SSP), bola podaná oprávnenou osobou (§ 178 ods. 1 SSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 181 ods. 1 SSP), meritórne preskúmal napadnuté rozhodnutia I. až III. v zákonom rozsahu (§ 134 ods. 2, § 202 ods. 2 a § 203 ods. 2 SSP) a na pojednávaní konanom dňa 30.12.2025 dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

12. Z obsahu súdneho spisu ako aj administratívneho spisu vyplýva, že žalobca bol uznaný za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 07.03.2012 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 50 % v porovnaní so zdravou osobou, následne bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 22.10.2013 zvýšená na 60 %, od 13.09.2021 na 75 % a od 01.08.2023 bola naďalej určená na úrovni 75 %. Žalobca ku dňu vzniku invalidity splnil podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ktorého výška mu bola vypočítaná podľa § 73 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení.

13. Predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní sú napadnuté rozhodnutia I. až III., ktorými boli potvrdené prvostupňové rozhodnutie I. až III. o priznaní resp. zvýšení invalidného dôchodku. Žalobca nečiní sporným stanovenú mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ani určený deň poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ani určený deň vzniku invalidity a deň vzniku

nároku na invalidný dôchodok, ale namietal výpočet sumy invalidného dôchodku z dôvodu podľa neho nesprávneho ustálenia vymeriavacích základov za roky 1995, 1996 a 2011, ktoré sú určujúce pre správne ustálenie osobného mzdového bodu, ako aj nesprávne ustálenie dôchodkového veku žalobcu pre účely výpočtu invalidného dôchodku.

14. Žalovaná spôsob výpočtu výšky invalidného dôchodku žalobcu čo do ustálenia vymeriavacích základov ako aj dôchodkového veku odôvodňovala v napadnutých rozhodnutiach I., II. a III. z 03.04.2024 v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami I., II. a III. z 13.08.2024 obdobne ako vo svojom rozhodnutí z 15.08.2023 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím z 23.05.2023 (označené v bode 1.), ktoré už bolo predmetom súdneho prieskumu (rozsudok Správneho súdu v Košiciach sp. zn. 14Sas/5/2023 zo dňa 29.11.2024), vrátane prieskumu kasačným súdom (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/42/2025 z 15.08.2025).

15. Správny súd v predmetnej veci nezistil žiadne osobitné okolnosti, ktoré by zakladali dôvod odchyliť sa od záverov formulovaných v rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/42/2025 z 15.08.2025 a preto pri posúdení zákonnosti napadnutých rozhodnutí na tieto závery kasačného súdu odkazuje.

K ureneniu dôchodkového veku

16. Výpočet výšky invalidného dôchodku je upravený v § 73 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení, s čiastočne iným mechanizmom výpočtu pri miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť do 70 % a pri miere viac ako 70 %, pričom pri oboch spôsoboch výpočtu je jedným vstupným údajom (činiteľom) súčinového vzorca „obdobie dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku“. Dĺžka obdobia od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku tak nepochybne ovplyvňuje samotnú výšku invalidného dôchodku, pričom samotnú dĺžku tohto obdobia ovplyvňuje práve správne ustálenie dôchodkového veku konkrétneho poistenca, v danom prípade žalobcu.

17. Podstatným bolo posúdenie či pre výpočet invalidného dôchodku je rozhodným dôchodkový vek poistenca podľa právnych predpisov účinných v čase vzniku nároku na invalidný dôchodok alebo dôchodkový vek poistenca podľa právnych predpisov účinných v čase rozhodovania správneho orgánu o tomto nároku resp. v čase rozhodovania o zvyšovaní/znižovaní invalidného dôchodku, a to z dôvodu zmeny (zvýšenia/zníženia) percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť [čo je situácia zamýšľaná v § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení] alebo z dôvodu, že sa dodatočne zistí, že dávka bola priznaná v nižšej sume ako patrí [čo je situácia zamýšľaná v § 112 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení], alebo súčasne z oboch dôvodov.

18. V predmetnej veci nie je sporným, že žalobca bol uznaný invalidným počnúc od 07.03.2012 (s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 50 %) a týmto dňom mu vznikol aj nárok na invalidný dôchodok. Rozhodnutiami žalovanej došlo k určeniu vyššej sumy invalidného dôchodku počnúc od vzniku nároku od 07.03.2012 (napadnuté rozhodnutie I.), ako aj počnúc od 22.10.2013 a následne (napadnuté rozhodnutie II.), od 13.09.2021 a následne, posledne od 01.01.2023 (rozhodnutie, ktoré bolo už predmetom skoršieho správneho súdneho prieskumu) a nakoniec od 13.09.2021 a následne, posledne od 01.07.2023 (napadnuté rozhodnutie III.), a to súčasne z oboch vyššie označených dôvodov. Teda dôvod určenia vyššej sumy dôchodku oproti skorším rozhodnutiam správneho orgánu spočíval v ďalšom poklese schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť po vzniku nároku na dávku, ako aj v dodatočnom preukázaní vyššieho osobného vymeriavacieho základu za rok 1995.

19. Správny súd zdôrazňuje, že právne vzťahy dôchodkového poistenia (i zabezpečenia) sa zásadne posudzujú podľa právnych predpisov účinných v čase ich vzniku, pokiaľ zákon výslovne neurčí inak. Žiadne ustanovenie zákona o sociálnom poistení neumožňuje po vzniku nároku na dávku nanovo určiť vek odchodu do dôchodku podľa právnej úpravy účinnej v čase po vzniku nároku na dávku.

20. Preto žalovaná postupovala správne, ak pri výpočte invalidného dôchodku určila dôchodkový vek žalobcu ako 62 rokov ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, teda podľa právnej úpravy účinnej

v čase vzniku nároku na invalidný dôchodok t. j. podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu 07.03.2012, tak ako to určuje § 73 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení, ktorý dovŕšenie dôchodkového veku viaže k momentu vzniku nároku na invalidný dôchodok. Tento výklad zákona podporuje aj dôvodová správa k § 73 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorej: Na výpočet sumy invalidného dôchodku sa k obdobiu dôchodkového poistenia získanému do vzniku nároku na invalidný dôchodok pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku (dopočet). Na tento účel sa použije aktuálny dôchodkový vek v čase vzniku nároku na invalidný dôchodok.

21. Z uvedených dôvodov správny súd nehodnotil ako dôvodnú námietku žalobcu smerujúcu k stanoveniu dátumu jeho odchodu do dôchodku (dovŕšenia dôchodkového veku) nie ku dňu 08.12.2026, kedy dovŕši vek 62 rokov, ale podľa aktuálnych právnych predpisov účinných v čase vydania napadnutých rozhodnutí žalovanej, t. j. dňom 08.08.2028 kedy dovŕši vek 63 rokov a 8 mesiacov, keďže k tomuto dňu nevznikol jeho nárok na dávku (invalidný dôchodok) ale „len“ nárok na zmenu výšky/sumy dôchodkovej dávky.

K vymeriavaciemu základu za rok 1995, 1996 a 2011

22. Jedným vstupným údajom (činiteľom) súčinného vzorca pre výpočet výšky invalidného dôchodku (§ 73 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení) je aj priemerný osobný mzdový bod, pre správne určenie ktorého s ohľadom na zákonom stanovený spôsob jeho výpočtu [§ 63 ods. 1, § 62 ods. 1, § 61, § 60 ods. 1, § 257 zákona o sociálnom poistení] je rozhodným správne určenie vymeriavacích základov poistenca za jednotlivé kalendárne roky rozhodného obdobia, teda príjmov, z ktorých sa zaplatilo alebo považuje za zaplatené poistné na dôchodkové poistenie/zabezpečenie.

23. Pokiaľ žalobca namietal nesprávny výpočet výšky invalidného dôchodku z dôvodu nesprávneho určenia jeho priemerného osobného mzdového bodu, keď podľa neho pri jeho výpočte nebol správne určený vymeriavací základ za rok 1995, konkrétne pre nezohľadnenie skutočného príjmu podľa ním predložených výplatných pásov v období od 01.01.1995 do 30.04.1995 od zamestnávateľa IMACO spol. s r. o. vo výške 29.725,- Sk, túto námietku správny súd nehodnotil ako dôvodnú. Nakoľko z obsahu odôvodnenia napadnutých rozhodnutí žalovanej (ako aj z osobného listu dôchodkového poistenia tvoriaceho prílohu prvostupňového rozhodnutia I. a z obsahu odôvodnenia tohto rozhodnutia, na ktoré odkazuje prvostupňové rozhodnutie II. a údaje ktoré sú prevzaté aj do prvostupňového rozhodnutia III.) vyplýva, že pri určení vymeriavacieho základu za rok 1995 bol žalobcovi zohľadnený vyšší príjem podľa predmetných výplatných pásov t. j. v sume 29.725,- Sk a nie nižší príjem (17.688,- Sk) podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia vystaveného zamestnávateľom.

24. Správny súd vyhodnotil ako dôvodnú námietku žalobcu týkajúcu sa nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí žalovanej vo vzťahu k určeniu vymeriavacieho základu za roky 1996 a 2011.

25. Žalobca v priebehu správneho konania vo vzťahu k osobnému vymeriavaciemu základu za roky 1996 a 2011 poukazoval na kolíziu informácií o výške vymeriavacieho základu (príjmu) uvedenej zamestnávateľom na Evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia/poistenia a v Potvrdení o príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti. Konkrétne keď zamestnávateľ KRESA spol. s.r.o. za obdobie od 01.01.1996 do 31.10.1996 na Evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia uviedol príjem vo výške 66.612,- Sk a v Potvrdení o príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti zo dňa 20.03.1997 uviedol príjem vo výške 85.584,- Sk a zamestnávateľ D. E. - ZET za obdobie od 01.01.2011 do 08.05.2011 na Evidenčnom liste dôchodkového poistenia uviedol príjem vo výške 2.722,36 € a v Potvrdení o príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti zo dňa 26.05.2011 uviedol príjem vo výške 3.090,60 €.

26. Podľa správneho súdu dôvody, pre ktoré žalovaná tieto kolidujúce údaje o výške príjmov (vymeriavacieho základu) žalobcu vyplývajúce z dvoch listinných dôkazov (evidenčný list v. potvrdenie o príjmoch zo závislej činnosti) vystavených totožným subjektom zamestnávateľa vyhodnotila uprednostnením údajov o výške príjmov uvedených v Evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia/poistenia, nie je možné považovať za dostatočné a tým závery žalovanej v tomto smere za preskúmateľné. Argument žalovanej, že potvrdenie o zdaniteľných príjmoch sa nevyhotovuje na účely sociálneho zabezpečenia/poistenia resp. že sa vyhotovuje na účely zákona o dani z príjmov, správny súd nepovažuje za preskúmateľný dôvod pre preferovanie údajov o výške príjmov vyplývajúcich

z evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia/poistenia. A to ani v spojení s argumentáciou žalovanej vyzdvihujúcou evidenčný list dôchodkového zabezpečenia/poistenia ako rozhodujúci podklad pre jej rozhodovanie a dôkazný prostriedok (súkromnú listinu), ktorej obsah môže meniť len zamestnávateľ a nie žalovaná. Takéto odôvodnenie opomína, že v zmysle § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je potvrdenie o zdaniteľných príjmoch plnohodnotným listinným dôkazom, ktorý bolo na mieste meritórne vyhodnotiť s ohľadom na kolidujúce údaje o výške príjmov. Takéto odôvodnenie taktiež opomína všeobecnú požiadavku na hodnotenie dôkazov správnym orgánom podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti, vyjadrenú v § 196 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, napriek tvrdeniu žalovanej v napadnutých rozhodnutiach o jej zachovaní.

27. Ak žalobca v konaní predložil dôkazy – potvrdenia o zdaniteľných príjmoch, ktoré preukazujú inú výšku príjmov (vymeriavacieho základu) za označené roky oproti iným dôkazom, a to evidenčným listom, bolo povinnosťou žalovanej tieto dôkazy náležite vyhodnotiť a svoje závery preskúmateľným spôsobom odôvodniť, čo však žalovaná opomenula. Z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí nevyplýva, že by sa žalovaná významovo zaoberala rozporom údajov v týchto dvoch listinných dôkazoch vystavených totožným subjektom. Žalovaná tak opomenula svoju povinnosť náležite sa zaoberať preukaznosťou svojej evidencie resp. evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia/poistenia a preukaznosťou predložených potvrdení o zdaniteľných príjmoch a žalobcovi v odôvodnení rozhodnutia nevysvetlila ako hodnotila rozpor informácií o výške príjmov (vymeriavacích základov) a neuviedla logické a preskúmateľné dôvody prečo uprednostnila preukaznosť jedného z dvoch kolidujúcich listinných dôkazov vystavených totožným zamestnávateľom.

28. Nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí len umocňuje skutočnosť, že žalovaná pri ustálení príjmov (vymeriavacích základov) žalobcu za rok 1995 za obdobnej situácie existencie dvoch listinných dôkazov (evidenčný list v. výplatné pásky) s kolidujúcimi údajmi o výške príjmov, postupovala odlišne ako pri hodnotení kolidujúcich listinných dôkazov za roky 1996 a 2011 a namiesto údajov vyplývajúcich z evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia preferovala údaj o výške príjmov vyplývajúci z výplatných pások, a to len pre nemožnosť preverenia kolidujúcich údajov u zamestnávateľa (IMACO spol. s r. o.) z dôvodu jeho zániku bez právneho nástupcu. Pričom z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že obdobná okolnosť nemožnosti preverenia kolidujúcich údajov u zamestnávateľa z dôvodu jeho zániku bez právneho nástupcu bola daná aj v prípade dotknutého zamestnávateľa (KRESA spol. s.r.o.) pri príjmoch za rok 1996. Pokiaľ ide o dotknutého zamestnávateľa pri príjmoch za rok 2011 (D. E. – ZET) zjavne ide o fyzickú osobu, pričom k možnosti preverenia kolidujúcich údajov o príjmoch sa žalovaná v dôvodoch napadnutých rozhodnutí nijak nevyjadrila. Pričom z obsahu stanoviska Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 02.01.2015 vyplýva, že dotknutá pobočka nemožnosť preverenia údajov od tohto zamestnávateľa dôvodila tým, že opätovné posúdenie, resp. došetrenie nie je možné zabezpečiť, nakoľko organizácia bola 08.05.2011 odhlásená z registra zamestnávateľov, zanikla bez právneho nástupcu.

29. Pokiaľ žalovaná na podporu preferovania údajov o príjme za rok 2011 podľa evidenčného listu dôchodkového poistenia uviedla, že uvedenú výšku vymeriavacieho základu potvrdila pobočka Sociálnej poisťovne v Košiciach listami z 02.01.2015 a z 13.05.2015 podľa predložených mesačných výkazov poistného a príspevkov, ani takáto argumentácia sa nejaví ako dostatočná na odôvodnenie jej záverov. Nakoľko v obsahu týchto listov sa ani pobočka žiadnym spôsobom nevyjadrila k odlišnej výške príjmov v potvrdení o zdaniteľnej mzde z 26.05.2011 ako je príjem uvedený v evidenčnom liste, len potvrdila, že príjem v evidenčnom liste korešponduje s mesačnými výkazmi zamestnávateľa, čo v danom prípade nebolo ani sporným resp. uviedla, že opätovné posúdenie, resp. došetrenie nie je možné zabezpečiť, nakoľko organizácia bola 08.05.2011 odhlásená z registra zamestnávateľov, zanikla bez právneho nástupcu.

30. Vzhľadom na uvedené správny súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutia žalovanej ako aj im predchádzajúce prvostupňové rozhodnutia trpia vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov vo vzťahu k ustáleniu príjmu (vymeriavacieho základu) žalobcu v rokoch 1996 a 2011, keďže neobsahujú náležité a dostatočné zdôvodnenie v súlade s § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení pre absenciu úvah o hodnotení dôkazov, čo zakladá dôvod na ich zrušenie.

Záver a rozhodnutie o trovách konania

31. Na základe vyššie uvedených skutočností správny súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov zrušil napadnuté rozhodnutia I. až III. generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ako aj prvostupňové rozhodnutia I. až III. Sociálnej poisťovne, ústredie, a vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie (výrok I. až III.).

32. Podľa § 191 ods. 6 prvá veta SSP, právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Preto bude úlohou žalovaného v ďalšom konaní vec opätovne posúdiť a vyhodnotiť konkurujúce dôkazy (evidenčný list dôchodkového zabezpečenia/poistenia v. potvrdenie zamestnávateľa o zdaniteľných príjmoch) preukazujúce rôznu výšku vymeriavacieho základu za roky 1996 a 2011, zhodne aj s právnym názorom uvedený v obdobnej veci v rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/42/2025 zo dňa 15.08.2025.

33. Podľa § 167 ods. 1 SSP správny súd prizná žalobcovi voči žalovanej právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Keďže žalobca bol v konaní pred správnym súdom úspešný, správny súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na úplnú náhradu trov konania voči žalovanému (výrok IV.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia rozhodnutia správnemu súdu. Kasačná sťažnosť sa podáva na Správnom súde v Košiciach, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1 a 2 SSP).

Kasačná sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konania,
- e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti, alebo
- j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP).